

မြန်မာဘာသာစကားရှိ နာမဝိသေသနစစ်စစ်ပြဿနာ

ခင်မာဆွေ*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသနစစ်စစ် ရှိ မရှိ ဘာသာဗေဒ ရှုထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြထားသော စာတမ်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာဘာသာစကားကို လေ့လာကြသော ပညာရှင်များတွင် မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသန စစ်စစ် မရှိဟု တစ်ထစ်ချယုံကြည်သူများရှိသကဲ့သို့ မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသနစစ်စစ် ရှိနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်လက်ခံထားသူများလည်း ရှိပါသည်။ ဤအချက်သည် မြန်မာဘာသာစကား၏ ဝါစင်္ဂီအမျိုးအစားနှင့် အရေအတွက် သတ်မှတ်ချက်အတွက် အငြင်းပွားဖွယ်ရာ ဖြစ်နေပါသည်။ ယင်းပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာတင်ပြအဖြေရှာကြည့်ရန် ဤစာတမ်းကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ပထမပိုင်း၌ ဝါစင်္ဂီပြဿနာများထဲမှ နာမဝိသေသန စစ်စစ် ပြဿနာအကြောင်းကို တင်ပြမည်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယပိုင်း၌ နာမဝိသေသန သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ချိန်ထိုး၍ မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသန စစ်စစ် ရှိ မရှိ အဖြေရှာ ဖော်ထုတ်ကြည့်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းပြဿနာကို အဖြေရှာခြင်းဖြင့် မြန်မာဘာသာစကား၏ သဘောလက္ခဏာတစ်ရပ်ကို တင်ပြ နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

သော့ချက်စကားလုံး - ဝါစင်္ဂီ၊ နာမဝိသေသန၊ အတွင်းပုံသဏ္ဍာန်၊ ဝါကျတွင်းတာဝန်၊ စကားလုံးအမျိုးအစား။

နိဒါန်း

မြန်မာဘာသာစကားကို လေ့လာခဲ့ကြသော ပညာရှင်များအနက် အချို့ ပညာရှင်များက မြန်မာဘာသာစကားတွင် နာမဝိသေသနစစ်စစ် မရှိ။ နာမ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကြိယာကိုလည်းကောင်း အမှီပြု၍ ဖန်တီးထားသော နာမ်အထူးပြုများသာ ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ အချို့ကမူ နာမဝိသေသန ရှိသည်ဟု အခိုင်အမာ မဆိုသော်လည်း မြန်မာကြိယာအချို့သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားရှိ နာမဝိသေသနနှင့် သဘောချင်း ဆင်သည်ဟု ဆိုထားသည်။ အချို့ကမူ နာမဝိသေသနစစ်စစ် ကြိယာဝိသေသန စစ်စစ် မရှိသော်လည်း နာမ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကြိယာကိုလည်းကောင်း အထူးပြု နေသော အထူးပြုစကားလုံးများ ရှိနေကြောင်း ဖော်ထုတ်ပြကြသည်။ အချို့ပညာရှင်များ ကလည်း မြန်မာဘာသာစကားရှိ ဂုဏ်အရည်အသွေးပြ ကြိယာအချို့သည် နာမဝိသေသန

* ဒေါက်တာ၊ တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်

လက္ခဏာရှိ၍ ကြိယာများမဟုတ်။ နာမဝိသေသနများသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ အချို့ကလည်း မြန်မာဘာသာစကား၏ သဘာဝအရ စကားလုံးတို့၏ နေရာနှင့် အဓိပ္ပာယ် ပြောင်းလျှင် သဒ္ဒါတာဝန် ပြောင်းလဲထမ်းဆောင်နိုင်သည်။ ယင်းကြိယာအချို့သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား၌ လက်ခံထားသော နာမဝိသေသန၏ လက္ခဏာများ သိမ်မွေ့စွာ ကိန်းအောင်းနေ၍ မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသန မရှိဟု အပြတ်မဆို သင့်ကြောင်း သုံးသပ်ပြခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်၍ မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသနရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပညာရှင်တို့က မိမိတို့ အားသန်ရာ ရှုထောင့်မှ ဖော်ထုတ်သုံးသပ်ကြရာမှာ အယူအဆ တူသည်လည်း ရှိ၍ အယူအဆမတူသည်လည်း ရှိပါသည်။ ယင်းပြဿနာသည် ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်သေးသော ဝါစင်္ဂီ ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုပြဿနာကို အဖြေရှာနိုင်ရန်အတွက် မြန်မာဘာသာစကားရှိ နာမဝိသေသနလက္ခဏာများ ကိန်းအောင်း နေသည်ဟု ယူဆရသော စကားလုံးအချို့ကို နာမဝိသေသန မှတ်ကျောက်များဖြင့် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာသုံးသပ် အဖြေထုတ်ကြည့်ပါမည်။

ဤစာတမ်းတွင် မြန်မာဘာသာစကားရှိ နာမဝိသေသနစစ်စစ် ပြဿနာ အကြောင်းကို-

- ၁။ ဝါစင်္ဂီပြဿနာများထဲမှ နာမဝိသေသနစစ်စစ်ပြဿနာ
- ၂။ နာမဝိသေသန သတ်မှတ်ချက်နှင့် နာမဝိသေသနစစ်စစ် ဟုတ်မဟုတ်

ဟူ၍ အပိုင်းနှစ်ပိုင်း ခွဲခြားတင်ပြပါမည်။

၁။ ဝါစင်္ဂီပြဿနာများထဲမှ နာမဝိသေသနစစ်စစ် ပြဿနာ

ဘာသာစကားတိုင်းတွင် အခြားမည်သည့် ဘာသာစကားနှင့်မျှ ထပ်တူထပ်မျှ မတူနိုင်သော သီးခြားဝိသေသလက္ခဏာများရှိကြောင်း ခေတ်သစ်ဘာသာဗေဒ ပညာရှင် များက ဆိုမိန့်ခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝါစင်္ဂီသတ်မှတ်ရာတွင် အရေအတွက်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အမျိုးအစားအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခွဲခြားသတ်မှတ်သည့်အနေဖြင့် လည်းကောင်း ဘာသာစကား တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူနိုင်ပေ။ သို့သော် အစဉ်အလာ သဒ္ဒါဆရာတို့သည် ဘာသာစကားတစ်ခု၏ ဝါစင်္ဂီအရေအတွက်နှင့် အမျိုးအစားကို ဖော်ထုတ်ရာတွင် ထိုဘာသာစကားအပေါ် ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုရှိနေသော အခြား ဘာသာ စကား၏ ဝါစင်္ဂီအရေအတွက်နှင့် အမျိုးအစားအတိုင်း ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုကဲ့သို့

ဝါစင်္ဂီအရေအတွက်နှင့်အမျိုးအစား သတ်မှတ်ခြင်းသည် ဝါစင်္ဂီပြဿနာများကို ဖြစ်ပေါ်လာစေပါသည်။

မြန်မာဘာသာစကား၏ ဝါစင်္ဂီသတ်မှတ်မှုများတွင်လည်း ဤသို့သော ပြဿနာများကို တွေ့ရပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား၏ ဝါစင်္ဂီရှစ်ပါးကို အခြေခံကာ မြန်မာဘာသာစကားတွင်လည်း ဝါစင်္ဂီရှစ်ပါးရှိသည်ဟု အစဉ်အလာသဒ္ဒါဆရာတို့က သတ်မှတ်ထားကြသည်။ သို့သော် မြန်မာဘာသာစကားတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ တူညီသော ဝါစင်္ဂီအရေအတွက်နှင့် အမျိုးအစားများ မရှိပေ။ မရှိပုံကိုလည်း ဘာသာဗေဒပညာရှင်များက ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ကြသည်။

ယင်းသို့ ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသော ဘာသာဗေဒပညာရှင်များတွင် လန်ဒန် တက္ကသိုလ်မှ မြန်မာစာပါမောက္ခ မစ္စတာစတီးဝပ်^၁ လည်း ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းက မြန်မာဘာသာစကားတွင် နာမ်၊ ကြိယာနှင့် ပစ္စည်းဟု ဝါစင်္ဂီသုံးပါးသာရှိသည်^၂ ဟု မိန့်ဆိုထားပါသည်။ အလားတူ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ယေး^၃ တက္ကသိုလ်မှ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသော ကော်နင်^၄၏ “Outline of Burmese Grammer” ကျမ်းတွင် ပါမောက္ခဗလွန်းဖီး^၅ ၏ ညွှန်ကြားချက်ကိုခံယူ၍ မြန်မာသဒ္ဒါကို စူးစမ်းလေ့လာပြထားပါသည်။ ထိုသို့ လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်အဖြစ် စတီးဝပ်ကဲ့သို့ပင် မြန်မာဝါစင်္ဂီများကို နာမ်၊ ကြိယာ၊ ပစ္စည်းဟူ၍ သုံးမျိုး ခွဲခြားပြခဲ့ပါသည်။ ကော်နင်က ၎င်း၏ မြန်မာဝါစင်္ဂီ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်မှုသည် စတီးဝပ်နှင့် တစ်သဘောတည်းဖြစ်ပုံကို-

“စတီးဝပ်၏ မြန်မာဝါစင်္ဂီ ခွဲခြားစိစစ်မှုသည် ကျွန်ုပ်၏ ခွဲခြားစိစစ်မှုကို အတည်ပြုပေးသည်။”^၆

ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

မန္တလေးဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်၊ အင်္ဂလိပ်စာဌာနမှ ဆရာမကြီး ဒေါက်တာဖော့^၇ ကလည်း မြန်မာဝါစင်္ဂီပြဿနာများကို ဆွေးနွေးထားပါသည်။ ဆရာမကြီးက မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမ်၊ ကြိယာ၊ ဝိဘတ်၊ အထူးပြု ဟူ၍ ဝါစင်္ဂီလေးမျိုးရှိသည်ဟု ယူဆပြခဲ့ပါသည်။ စတီးဝပ်နှင့် ကော်နင်တို့ကဲ့သို့ ပစ္စည်းကို ဝါစင်္ဂီတစ်ခုအဖြစ်

^၁ Stewart, J.A
^၂ Stewart, 1955, 10.
^၃ Yale
^၄ Cornyn
^၅ Bloomfield Leonard
^၆ Cornyn, 1944, 5
^၇ Forbes, Kathleen

သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ ဖော့က ပစ္စည်းသည် စကားလုံးပြည့် မဟုတ်၍ စကားလုံးပြည့် များနှင့်တန်းတူ ဝါစင်္ဂီအဖြစ် မသတ်မှတ်သင့်ကြောင်း မိန့်ဆိုထားပါသည်။

လန်ဒန်တက္ကသိုလ် အရှေ့တိုင်းနှင့် အာဖရိကဘာသာလေ့လာရေးမှ မြန်မာစာ ကထိက အိုကယ်^၁ကလည်း မြန်မာအပြောစကားများကို ဝါစင်္ဂီများခွဲ၍ လေ့လာပြခဲ့ ပါသည်။ ၎င်းက 'ကြိယာ၊ နာမ်၊ အာမေဗိုတ်၊ ပစ္စည်း'ဟု လေးမျိုးခွဲကာ လေ့လာ ဆန်းစစ်ပြထားသည်။ အိုကယ်၏ ဝါစင်္ဂီခွဲခြားပုံသည် စတီးဝပ်နှင့် ကော်နင်တို့၏ ဝါစင်္ဂီခွဲခြားပုံနှင့် အာမေဗိုတ်ပါသည်ကလွဲလျှင် တူညီမှုရှိသည်ဟု အကြမ်းအားဖြင့် ဆိုနိုင်သည်။

ထိုသို့ အနောက်တိုင်းပညာရှင်များက မြန်မာဘာသာစကားကို ဘာသာဗေဒ နည်းဖြင့် လေ့လာ၍ မြန်မာဝါစင်္ဂီများကို ဖော်ထုတ်လေ့လာဆန်းစစ်ပြခဲ့သကဲ့သို့ မြန်မာပညာရှင်များကလည်း ဖော်ထုတ်ဆန်းစစ်ပြခဲ့ကြသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ အောက်စဖို့ တက္ကသိုလ်မှ စာပေဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရရှိခဲ့သော ဆရာကြီးဦးဖေမောင်တင်က မြန်မာဘာသာ စကားတွင် နာမ်နှင့်ကြိယာဟု ဝါစင်္ဂီနှစ်မျိုးသာ ရှိသည်။ ၎င်းတို့ကြားရှိ သဒ္ဒါ ဆက်သွယ်မှုကိုပြရန် အဆက်ပစ္စည်းများ လိုအပ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။^၂ ဝါကျတွင်းရှိ နာမ်၊ ကြိယာနှင့် အဆက်ပစ္စည်းတို့၏ နေရာနှင့်အလုပ်တာဝန်ကိုလည်း ဆန်းစစ်ပြ ပါသည်။

မြန်မာဝါစင်္ဂီများနှင့်ပတ်သက်၍ နက်နက်နဲနဲ သုံးသပ်ပြခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးမှာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာန၊ ပါမောက္ခ၊ ဌာနမှူးတာဝန်မှ အငြိမ်းစား ယူသွားသော ဒေါက်တာခင်အေး ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကြီးက မြန်မာသဒ္ဒါနှင့် ဝါစင်္ဂီရှစ်ပါး ပြဿနာဆောင်းပါးတွင် မြန်မာဘာသာစကား နယ်ပယ်အတွင်းသို့ ဝါစင်္ဂီရှစ်ပါး ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိလာပုံကို ခြေရာကောက်ပြထားသည့်အပြင် ဝါစင်္ဂီရှစ်ပါး နှင့်ပတ်သက်သော အယူအဆ အဆိုအမိန့်များ၊ ပြဿနာများကိုလည်း ဆွေးနွေးထား ပါသည်။

ဝါစင်္ဂီပြဿနာများအနက် ဝါစင်္ဂီခွဲခြားသတ်မှတ်ပုံ မရေရာ မပြတ်သား၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဦးစွာသုံးသပ်ပြထားသည်။ ဝါစင်္ဂီသတ်မှတ်ရာတွင် အဓိပ္ပာယ်အပေါ် အခြေခံ၍ သတ်မှတ်ခြင်းကြောင့် ရှုပ်ထွေးမှုများ၊ ဝေဝါးမှုများ ဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း၊ ယင်းတို့၏ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဝါကျတွင်းအလုပ်တာဝန်ကိုလိုက်၍ သတ်မှတ်သင့်ကြောင်း ပုံစံများပြ၍ လမ်းညွှန်ထားပါသည်။ ပုံစံအားဖြင့်-

^၁ Okell, J
^၂ Pe Maung Tin, 1956, 193.

“အကကို နာမ်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းမှာ အပြုအမူကို ဖော်ပြသော စကားလုံး ဖြစ်သောကြောင့် မဟုတ်။ ရှေ့က ‘အ-’ တွဲသော ဖွဲ့စည်းပုံအရ အလှ၊ အပြော၊ အရေး စသည်တို့နည်းတူ သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။”^၁

ဟု မိန့်ဆိုထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ‘အက’ကို ‘အ-’ ရှေ့ဆက် တွဲစပ်နိုင်သော ယင်း၏ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ နာမ်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် အပြုအမူကို ဖော်ပြသော အ-ရှေ့ဆက် မတွဲထားသည့် ‘သွား၊ လာ၊ စား၊ သောက်’ စသည်တို့ကို နာမ်ဟု သတ်မှတ်နိုင်ခြင်းဆိုကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်စေပါသည်။

ထိုသို့ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ ဝါစင်္ဂ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်နိုင်သကဲ့သို့ ဝါကျတွင်း အလုပ်တာဝန်အရလည်း သတ်မှတ်နိုင်ကြောင်း၊ ဝါကျတွင်း အလုပ် တာဝန်မတူသည့် စကားလုံးများကို ဝါစင်္ဂတစ်မျိုးတည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းသည် တွေးဆဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း လမ်းညွှန်မိန့်ဆိုထားပါသည်။

ဆရာကြီးက သဒ္ဒါပြုစုရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အဘိဓာန်ပြုစုရာတွင်ဖြစ်စေ စကားလုံး များကို အမျိုးအစားသတ်မှတ်ရန် အရေးကြီးသည့်နည်းတူ ၎င်းတို့၏ အလုပ် တာဝန်ကို ဖော်ပြရန်လည်း အရေးကြီးကြောင်း၊ သို့အတွက် ဝါစင်္ဂတစ်မျိုးတည်းတွင် ပါဝင်သော စကားလုံးတို့၏ အလုပ်တာဝန် ထွေပြားနေလျှင် ပြဿနာဖြစ်လာ နိုင်ကြောင်း ဆန်းစစ်ပြပါသည်။ ထိုဆန်းစစ်ချက်ကို ထင်ရှားစေရန် ပညာရှင်အချို့က ကြိယာအမျိုးအစားဟု တစ်ပေါင်းတည်းသတ်မှတ်ထားသော ‘ကောင်း၊ လှ၊ နီ၊ သစ်၊ ထူး၊ က၊ ဖတ်၊ ထိုင်’ အစရှိသည်တို့၏ ဝါကျတွင်းအလုပ်တာဝန်မတူပုံကို သာဓက ပြပါသည်။ ယင်းတို့ကို ‘သော’ နောက်ဆက်တွဲပြီး နာမ်ရှေ့ကထားလျှင် နာမ်ကို အထူးပြုစေနိုင်သည်ချည်း ဖြစ်၍ လုပ်ငန်းတာဝန်တူသော်လည်း နာမ်နောက်ကထားပြီး နာမ်ကို တိုက်ရိုက်အထူးပြုစေသောအခါတွင်မူ လုပ်ငန်းတာဝန်ချင်း မတူသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ‘လှ၊ နီ၊ ထူး’ တို့ကို အထူးပြုအဖြစ် နာမ်နောက်ကကပ်၍ ‘မိန်းမလှ၊ စာအုပ်နီ၊ လူထူး’ဟု သုံးနိုင်သော်လည်း ‘က၊ ဖတ်၊ ထိုင်’တို့ကို ‘မိန်းမက၊ စာအုပ်ဖတ်၊ လူထိုင်’ဟု မသုံးနိုင်ကြောင်း ‘လှ၊ နီ၊ ထူး’နှင့် ‘က၊ ဖတ်၊ ထိုင်’တို့၏ အလုပ်တာဝန် မတူပုံကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤသဘောသဘာဝကြောင့် မောင်သာနိုးက-

“နာမ်ပုဒ်နောက်မှနေ၍ နာမ်ပုဒ်ကို ထူးခြားစေသော စကားလုံး တို့ကို နာမဝိသေသနစစ်စစ်များဟု ယူဆကြောင်း”^၂

^၁ ခင်အေး၊ ၁၉၇၉၊ ၄၀။

^၂ သာနိုး၊ ၁၉၇၂၊ ၃၇။

ဤသည်မှာလည်း ဝါစင်္ဂီပြဿနာတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ဆိုထားပါသည်။ အထက်ပါအဆိုအမိန့်များ လေ့လာမှုများအရ မြန်မာဘာသာစကားရှိ ဝါစင်္ဂီပြဿနာများတွင် မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသနစစ်စစ် ရှိ မရှိဟူသော ပြဿနာသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုပြဿနာကို အလေးထားဆွေးနွေးခဲ့ကြသော ပညာရှင်များတွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်တက္ကသိုလ်မှ ဘာသာဗေဒ၊ သဒ္ဒဗေဒပညာရပ်ဖြင့် အမ်ဖီးလ်ဘွဲ့ရခဲ့သူ ဆရာကြီး ဦးထွန်းမြင့်လည်း ပါဝင်ပါသည်။ ဆရာကြီးက-

“မြန်မာသဒ္ဒါ၌ ဘာသာဗေဒအလိုအရ သဒ္ဒါစကားလုံး အမျိုးအစား ၃-ခုသာ အဓိက ရှိသည်။ ထိုသုံးခုမှာ နာမ်၊ ကြိယာနှင့် ဝိဘတ်တို့ ဖြစ်သည်။”^၁

ဟု သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ပြခဲ့သည်။ မြန်မာဘာသာစကားတွင် အစဉ်အလာအရ သတ်မှတ်ထားသော နာမဝိသေသနသည် ပင်ကိုသဘာဝအတိုင်းရှိနေသော သဒ္ဒါစကားလုံးစစ်စစ်မဟုတ်ဟု ဆိုပါသည်။ နာမ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကြိယာကိုလည်းကောင်း ရှေ့ဆက်၊ ကြားဆက်၊ နောက်ဆက်၊ ဝိဘတ် စသည်တို့ ပူးကပ်ရုပ်ပြောင်းထားသော နာမဝိသေသနအတူသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားပါသည်။

ထိုအဆိုကို ခိုင်လုံစေရန် မြန်မာဘာသာစကားရှိ စကားလုံးအချို့နှင့် သာဓကပြပါသည်။ နာမ်ကို အထူးပြုရန် နာမဝိသေသနမရှိသဖြင့် ကြိယာကိုရှေ့ဆက်၊ နောက်ဆက်၊ ကြားဆက်ထည့်၍ဖြစ်စေ၊ ကြိယာကိုအဆင့်လျှော့ပြီး နာမ်နောက်ကထား၍ဖြစ်စေ၊ နာမဝိသေသနအတူ ‘နာမ်အထူးပြု’များ ဖန်တီးနိုင်သည်။ ထိုနာမဝိသေသနအတူ ‘နာမ်အထူးပြု’မျိုးကို ကောင်းသော၊ ကောင်းတဲ့ ဟူ၍ ‘ကောင်း’ ဟူသော ကြိယာကို နောက်မှ ဝိဘတ် ‘သော၊ တဲ့’ ကပ်၍လည်းကောင်း၊ ‘နီ၊ ဖြူ၊ စိမ်း၊ ဝါ’ စသော ကြိယာတို့ကို အဆင့်လျှော့ပြီး ‘အလံနီ၊ စက္ကူဖြူ၊ ငရုတ်သီးစိမ်း၊ ပန်းဝါ’ စသည်ဖြင့် နာမ်တို့၏ နောက်မှထား၍လည်းကောင်း ဖန်တီးယူရပါသည်။ ထိုသို့ ဖန်တီးလိုက်ခြင်းဖြင့် ‘ကောင်းသော၊ ကောင်းတဲ့၊ နီ၊ ဖြူ၊ စိမ်း၊ ဝါ’ စသည်တို့သည် နာမဝိသေသနအတူများဖြစ်လျက် နာမဝိသေသန၏တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ပေးကြောင်း သာဓကများပြထားပါသည်။^၂

^၁ ထွန်းမြင့်၊ ၁၉၉၅၊ ၁၆၀။
^၂ ထွန်းမြင့်၊ ၁၉၉၅၊ ၁၆၁-၁၆၂။

သို့ဖြစ်၍ မြန်မာဘာသာစကားတွင် ပင်ကိုသဘာဝအရဖြစ်သော နာမဝိသေသန စစ်စစ်မရှိ၊ ဖန်တီးယူထားသော နာမဝိသေသနအတု(နာမ်အထူးပြု)များသာ ရှိသည်ဟု ဆရာကြီး ဦးထွန်းမြင့်က ယူဆခဲ့သည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

ထိုသို့ ဆရာကြီးက မြန်မာဝါစင်များတွင် နာမဝိသေသနမရှိဟု ဆိုထား သော်လည်း ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ မဲလ်ဘုန်းမြို့ရှိ La Trobe တက္ကသိုလ်မှ ဒေါက်တာသန်းထွန်းက မြန်မာဘာသာစကားတွင် နာမဝိသေသနလက္ခဏာများ ကိန်းအောင်းနေသော စကားလုံးအချို့ရှိနေသဖြင့် နာမဝိသေသနမရှိဟု အပြတ်မပြောသင့်ဟု ဆိုထားပါသည်။ ပညာရှင်အချို့က ကြိယာဟု ယူဆထားသော စကားလုံးအချို့တွင် နာမဝိသေသန၏လက္ခဏာများ ရှိကြောင်း အချက်နှစ်ချက်ဖြင့် သက်သေပြပါသည်။ ပထမအချက်မှာ မြန်မာဘာသာစကားရှိ ငြိမ်သက်ကြိယာများသည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားရှိ နာမဝိသေသနများကဲ့သို့ ကြိယာဝိသေသနအဖြစ် ပြောင်းလဲနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားတွင် နာမဝိသေသနကို - Ly နောက်ဆက် ဆက်ခြင်းဖြင့် ကြိယာဝိသေသနသို့ ပြောင်းလဲနိုင်သကဲ့သို့ မြန်မာဘာသာစကား တွင်လည်း နာမဝိသေသနလက္ခဏာရှိနေသော ငြိမ်သက်ကြိယာများကို နှစ်ထပ် ပြုခြင်းဖြင့် ကြိယာဝိသေသနသို့ ပြောင်းနိုင်ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း သာဓကပြ ထားပါသည်။

“မြန်မြန်လာ”

“နေးနေးသွား”

ဒုတိယအချက်မှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားရှိ နာမဝိသေသနများသည် ဒီဂရီ အနိမ့်အမြင့် ပြနိုင်သကဲ့သို့ မြန်မာဘာသာစကားရှိ နာမဝိသေသနလက္ခဏာရှိသော ငြိမ်သက်ကြိယာများသည်လည်း ဒီဂရီအနိမ့်အမြင့် ပြနိုင်သည်။ ထိုသို့ပြရာတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား၌ ဒီဂရီသုံးခု ခွဲပြနိုင်သော်လည်း မြန်မာဘာသာစကားတွင် ဒီဂရီသုံးခုထက်မက ခွဲနိုင်သည်ဟု ဆိုထားပါသည်။ ဥပမာ- ‘ပူ’ ဟူသော ငြိမ်သက် ကြိယာကို ‘ရေ’ ဟူသော နာမ်နောက်ကထားခြင်းဖြင့် နာမဝိသေသနလက္ခဏာရှိပြီး ဒီဂရီ အနိမ့်အမြင့် ခွဲကြည့်လျှင်-

“ရေပူ”

“ရေပူပူ”

“ရေခပ်ပူပူ”

“ရေသိပ်ပူပူ”

ဟု လေးဆင့်ခွဲနိုင်ကြောင်း သာဓကပြထားပါသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် အိုကယ်နှင့် ကော်နင်တို့ ယူဆကြသကဲ့သို့ မြန်မာ ဘာသာစကားတွင် နာမဝိသေသနမရှိဟု ယတိပြတ်မဆိုသင့်ကြောင်း၊ အချို့ဘာသာ စကားများ၌ လက်ခံထားသော နာမဝိသေသန၏ သဘောလက္ခဏာများ မြန်မာ ဘာသာစကားတွင် သိမ်မွေ့စွာ ကိန်းအောင်းနေ၍ နာမဝိသေသနမရှိဟု သေချာ မဆိုနိုင်ကြောင်း ဒေါက်တာသိန်းထွန်းက ကောက်ချက်ချထားပါသည်။^၁

ဒေါက်တာသိန်းထွန်း၏ ယင်းယူဆချက်များသည် မောင်သာခိုး၏ ယူဆချက် များနှင့် သဘောအားဖြင့် တူညီပါသည်။ မောင်သာခိုးကလည်း နာမ်နောက်မှနေ၍ နာမ်ကိုထူးခြားစေသော ဂုဏ်ရည်ပြကြိယာများသည် ကြိယာစစ်စစ်များ မဟုတ်။ နာမဝိသေသနများသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားပါ သည်။ ၎င်း၏အဆိုကို ထင်ရှားစေရန် ဂုဏ်ရည်ပြစကားလုံးများက နာမ်နောက်မှနေ၍ တွဲစပ်နိုင်သော်လည်း ကြိယာစစ်စစ် များက နာမ်နောက်မှလိုက်၍ တွဲစပ်နိုင်ခြင်းမရှိဟု နှိုင်းယှဉ်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း-

“မြန်မာဘာသာစကားတွင် နာမ်ပုဒ်တစ်ခုကို နာမဝိသေသန သန့်သန့်ဖြင့် အထူးပြုလိုလျှင် နာမ်ပုဒ်၏ နောက်မှလိုက်စေ၏။”^၂

ဟု ဆိုထားပါသည်။

၂။ နာမဝိသေသနပွင့်ဆိုချက်နှင့် နာမဝိသေသနစစ်စစ် ရှိ မရှိ ဆန်းစစ်ချက်

နာမဝိသေသနနှင့် ပတ်သက်၍ ဖွင့်ဆိုချက်များစွာ ရှိပါသည်။ မြန်မာဝါစင်္ဂ များကို အစဉ်အလာနည်းဖြင့် လေ့လာခဲ့ကြသော ပညာရှင်များက မြန်မာဘာသာ စကားတွင် နာမဝိသေသနရှိသည်ဟု လက်ခံပြီး နာမဝိသေသန၏အဓိပ္ပာယ်နှင့် အမျိုးအစားကို သတ်မှတ်ကြခဲ့သည်။ မြန်မာစာအဖွဲ့က ပြုစုထုတ်ဝေသော မြန်မာ သဒ္ဒါတွင် နာမဝိသေသနကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌-

“နာမ်ကိုအထူးပြုသောပုဒ်ကို နာမဝိသေသနဟု ခေါ်သည်။ အထူးပြုခြင်းခံရသော နာမ်ကို ဝိသေသျှ ဟု ခေါ်သည်။”

ဟု ဖွင့်ဆိုပြခဲ့သည်။ အမျိုးအစားသတ်မှတ်ရာ၌ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရနှင့် ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ပုံအရ ဟူ၍ အဓိကနှစ်မျိုး ခွဲခြားပြသည်။

^၁ Thein Tun, 1995,176-178.

^၂ သာခိုး၊ ၁၉၇၂၊ ၃၀-၃၁။

အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ နာမဝိသေသန (၄)မျိုး ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- (က) ဂုဏ်ရည်ပြနာမဝိသေသန
- (ခ) အညွှန်းနာမဝိသေသန
- (ဂ) သင်္ချာနာမဝိသေသန
- (ဃ) အမေးနာမဝိသေသနတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ နာမဝိသေသန(၂)မျိုးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- (က) ပင်ကိုနာမဝိသေသန
- (ခ) ပေါင်းစပ်နာမဝိသေသနတို့ ဖြစ်ကြသည်။^၁

ဟု ဖော်ပြကာ အမျိုးအစားတစ်ခုချင်းအလိုက် သာဓကများ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

ထိုသို့ ကျောင်းသုံးသဒ္ဒါစာအုပ်များတွင် အစဉ်အလာနည်းအရ ဝါစင်္ဂီသတ်မှတ်ခွဲခြားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသကဲ့သို့ အချို့ပညာရှင်များကလည်း ဘာသာဗေဒနည်းအရ ဝါစင်္ဂီသတ်မှတ်ခြင်း၊ အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် လေ့လာခဲ့ကြသော ပညာရှင်အချို့၏ ဘာသာဗေဒဆိုင်ရာ နာမဝိသေသနဖွင့်ဆိုချက်များလည်း ရှိပါသည်။ ဘာသာဗေဒပညာရှင်ဂျော့ဖရီဖင့်ချ်^၂ ၏ ‘Linguistic Terms and Concepts’ ဟူသော ကျမ်းတွင်-

“နာမဝိသေသနဟူသည် နာမ်ကို အထူးပြုသော စကားလုံးဖြစ်သည် ပုံမှန်အားဖြင့် နာမ်ပုံသဏ္ဍာန်၊ အရောင်အဆင်း၊ အရွယ်ပမာဏတို့ကို ဖော်ပြပေးလေ့ ရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် ဝါကျတွင် နာမ်ပုဒ်တွင်း၌ လည်းကောင်း ဝါစကပုဒ်တွင်း၌ လည်းကောင်း ရှိနိုင်သည်။”^၃

ဟု ဖွင့်ဆိုပြထားပါသည်။

‘SIL Glossary of Linguistic Terms’ တွင်လည်း-

---

^၁ မြန်မာသဒ္ဒါအတွဲ(၂) အခန်း(၆)၊ ၂၀၁၄၊ ၂၉-၃၀။
^၂ Geoffrey.Finch
^၃ Geoffrey.Finch, 2000, 82.

“နာမဝိသေသနသည် နာမ်ကို အထူးပြုနိုင်သော စကားလုံး အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ နာမ်နှင့် ဆက်စပ်ရာကိုလည်း အထူးပြု ပေးနိုင်သည်။”

ဘာသာစကားများတွင် ကွဲပြားသော နာမဝိသေသနပုံစံများ ရှိနိုင်ပါသည်။ အချို့ဘာသာစကားများတွင် နာမဝိသေသနသည် နာမ်၏အဆက်အစပ်ကိုသာမက ကြိယာ၏အဆက်အစပ်ကိုပါ ဖော်ပြနိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။

နာမဝိသေသနသည် ယေဘုယျအားဖြင့်-

- (၁) နာမ်ပုဒ်တွင်း၌ဖြစ်စေ၊ အခြေအနေပြ ကြိယာဝိသေသနတွင်း၌ ဖြစ်စေ ရှိသည်။
- (၂) အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပို၍လေးနက်စေသည်။
- (၃) ဒီဂရီအနိမ့်အမြင့် ခွဲပြနိုင်သည်။ (သာလွန်အဆင့်၊ အသာလွန်ဆုံး အဆင့် စသည်ဖြင့်)

နာမဝိသေသနတွင် (၁) နာမဝိသေသနစစ်စစ်နှင့် (၂) ကြိယာနာမဝိသေသန ဟု အမျိုးအစား (၂)မျိုး ခွဲပြထားသည်။^၁

အထက်ပါ ဖွင့်ဆိုချက်များအရ နာမဝိသေသန၏လက္ခဏာများကို သုံးသပ် ကြည့်လျှင်-

- (၁) နာမ်ကိုလည်းကောင်း၊ နာမ်ပုဒ်ကိုလည်းကောင်း အထူးပြုနိုင်စွမ်း ရှိရမည်။
- (၂) နာမ် သို့မဟုတ် နာမ်ပုဒ်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပို၍ လေးနက် စေနိုင်ရမည်။
- (၃) ဝါကျတွင်း ပါဝင်နိုင်သော ၎င်းတို့၏နေရာသည် နာမ်ပုဒ်များ တွင်း၌ ဖြစ်စေ ဝါစကပုဒ်များတွင်း၌ ဖြစ်စေ ရှိသည်။
- (၄) သာလွန်အဆင့်၊ အသာလွန်ဆုံးအဆင့် စသည်ဖြင့် ဒီဂရီအနိမ့်အမြင့် ခွဲခြားပြနိုင်စွမ်း ရှိသည်။

ဟူသော သဘောလက္ခဏာများကို တွေ့ရသည်။

^၁ [https:// glossary, sil, org, term, adjective.](https://glossary.sil.org/term/adjective)

မြန်မာဘာသာစကားတွင် အသုံးပြုနေသော နာမ်ကိုအထူးပြုသည့် စကားလုံး အချို့၌ ထိုသဘောလက္ခဏာများ ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

- “ကော်ဖီအေး”
- “လက်ဖက်ရည်ချို”
- “ထမင်းပူ”
- “တုတ်ရှည်”
- “စက္ကူဖြူ”
- “အိမ်ကြီး”

စသည်တို့တွင် ရှေ့မှာရှိသော နာမ်စကားလုံးဖြစ်သည့် ‘ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်ရည်၊ ထမင်း၊ တုတ်၊ စက္ကူ၊ အိမ်’ တို့ကို ‘အေး၊ ချို၊ ပူ၊ ရှည်၊ ဖြူ၊ ကြီး’ ဟူသော စကားလုံးတို့က နောက်မှနေ၍ အထူးပြုနေပါသည်။

အကယ်၍ နာမ်ပုဒ်များ ဖြစ်လျှင်လည်း ယင်းနာမ်ပုဒ်များကို နောက်မှနေ၍ အထူးပြုနိုင်ပါသည်။

- “အလွန်ကောင်းသော ကော်ဖီအေး”
- “နာမည်ကြီးဆိုင်က လက်ဖက်ရည်ချို”
- “မကြာခင်ကချက်သော ထမင်းပူ”
- “ဖိုးဖိုးကိုင်သော တုတ်ရှည်”
- “ဈေးကြီးသော ပုဝါဖြူ”
- “လမ်းထဲက အိမ်ကြီး”

စသည်တို့တွင် ရှေ့မှာရှိသော နာမ်ပုဒ်များဖြစ်သည့် ‘အလွန်ကောင်းသော ကော်ဖီ၊ နာမည်ကြီးဆိုင်က လက်ဖက်ရည်၊ မကြာခင်ကချက်သော ထမင်း၊ ဖိုးဖိုးကိုင်သော တုတ်၊ ဈေးကြီးသော ပုဝါ၊ လမ်းထဲက အိမ်’ စသည်တို့ကို ‘အေး၊ ချို၊ ပူ၊ ရှည်၊ ဖြူ၊ ကြီး’ တို့က နောက်မှ အထူးပြုနေသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။

ထို့ပြင် ၎င်းတို့ အထူးပြုလိုက်သော နာမ် (သို့) နာမ်ပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကို ပို၍ လေးနက်သွားစေသည်ကိုလည်း တွေ့ရပေမည်။

ဝါကျတွင်းရှိ ၎င်းတို့၏နေရာကိုကြည့်လျှင် နာမ်ပုဒ်များတွင်း၌ ရှိသည်ကို သာဓကပြပါမည်။

“ဒီဆိုင်က ကော်ဖီအေးကို ကြိုက်တယ်”

“ဖိုးဖိုးကိုင်တဲ့ တုတ်ရှည်ကိုတွေ့မိလား”

“မေမေက ဈေးကြီးသော ပုဝါဖြူကို ဝယ်လာသည်”

ဟူသော ဝါကျများမှ ‘အေး’သည် ‘ဒီဆိုင်က ကော်ဖီအေး’ ဟူသော နာမ်ပုဒ်တွင်း၌ ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ‘ရှည်’သည် ‘ဖိုးဖိုးကိုင်တဲ့ တုတ်ရှည်’ ဟူသော နာမ်ပုဒ်အတွင်း၌ ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ‘ဖြူ’သည် ‘ဈေးကြီးသော ပုဝါဖြူ’ ဟူသော နာမ်ပုဒ်အတွင်း၌ ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း တွေ့နိုင်သည်။ နာမ်ပုဒ်များတွင် ရှိနိုင်သကဲ့သို့ ဝါစကပုဒ်များတွင်လည်း ရှိနိုင်ပါသည်။

“ဒီရေက အေးတယ်”

“ထမင်းက ပူသေးတယ်”

“ဒီမုန့်က ချိုလိုက်တာ”

“ဒီလူရဲ့အရပ်က တော်တော်ရှည်သားပဲ”

“မေမေရဲ့ပုဝါလေးက အတော်ဖြူနေပြီ”

“ဒီအိမ်က ကျွန်တော်အတွက် သိပ်ကြီးတယ်။”

ဤသာဓကများအရ ‘အေး၊ ပူ၊ ချို၊ ရှည်၊ ဖြူ၊ ကြီး’ စသည်တို့သည် ကြိယာဝိဘတ်များနှင့် တွဲဆက်၍ ဝါကျတွင်း၌ ဝါစကအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေခြင်း ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏နေရာသည် ဝါစကပုဒ်အတွင်း၌ ရှိသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

အထက်တွင် သာဓကဆောင်ပြထားသော ‘အေး၊ ပူ၊ ချို၊ ရှည်၊ ဖြူ၊ ကြီး’ စသည်တို့သည် နာမဝိသေသန၏ အဓိကလက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်သော ဒီဂရီအနိမ့်အမြင့် ခွဲခြားပြနိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။

‘ကော်ဖီအေး’ကို ပို၍ ဒီဂရီမြင့်လိုလျှင် ‘ကော်ဖီအေးအေး’ဟု သုံးနိုင်သကဲ့သို့

‘လက်ဖက်ရည်ချို’ကို ‘လက်ဖက်ရည်ချိုချို’

‘ထမင်းပူ’ကို ‘ထမင်းပူပူ’

‘တုတ်ရှည်’ကို ‘တုတ်ရှည်ရှည်’

‘ပုဝါဖြူ’ကို ‘ပုဝါဖြူဖြူ’

‘အိမ်ကြီး’ကို ‘အိမ်ကြီးကြီး’

စသည်ဖြင့် သုံးနိုင်သည်။ ပို၍ ဒီဂရီမြင့်လိုလျှင်-

“ကော်ဖီခပ်အေးအေး”

“လက်ဖက်ရည်ခပ်ချိုချို”

“ထမင်းခပ်ပူပူ”

“တုတ်ခပ်ရှည်ရှည်”

စသည်ဖြင့် ‘ခပ်’ကို ထည့်၍ သုံးနိုင်သည်။

ဤသည်တို့ကို ထောက်ချင့်လျှင် မြန်မာဘာသာစကားတွင် အသုံးပြုနေသော နာမ်ကို အထူးပြုနေသည့် စကားလုံးအချို့သည် ဘာသာဗေဒရှုထောင့်မှ သတ်မှတ် ထားသော နာမဝိသေသနလက္ခဏာများ ကိန်းအောင်းနေသည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ မြန်မာဘာသာစကားတွင် အစဉ်အလာအရ နာမဝိသေသနဟု သတ်မှတ်အသုံးပြုနေသော စကားလုံးများသည် ဘာသာဗေဒအရ နာမဝိသေသနများ အဖြစ် လက်ခံနိုင်ခြင်းရှိမရှိ ဆန်းစစ်ကြည့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် သဒ္ဒါလေ့လာခြင်းကို အစဉ်အလာသဒ္ဒါနှင့် ကွဲပြားမှု ရှိစေရန် သရုပ်ဖော်သဒ္ဒါဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။ သရုပ်ဖော်သဒ္ဒါသည် အစမ်းသပ်ခံနိုင် သဖြင့် **အစမ်းသပ်ခံသိပ္ပံပညာ**^၁ ဟု ပညာရှင်တို့က ညွှန်းဆိုခဲ့ကြသည်။ သရုပ်ဖော် သဒ္ဒါနည်းဖြင့် ဘာသာစကားကို လေ့လာလျှင် အစမ်းသပ်ခံနိုင်ရန် မှတ်ကျောက်များ တစ်နည်းဆိုသော် စံထားချက်များ လိုအပ်ပါသည်။ ထိုမှတ်ကျောက်များ စံများကို အသုံးပြုပြီး ဝေဝါးနေသည်များ၊ မရှင်းလင်းသည်များကို တိတိကျကျ ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ဖြစ်လာစေနိုင်ပါသည်။

မြန်မာဘာသာစကားရှိ နာမ်ကို အထူးပြုနေသော စကားလုံးအချို့သည် နာမဝိသေသနစစ်စစ်များ ဟုတ်မဟုတ် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တိတိကျကျ သိမြင်လာ စေရန် နာမဝိသေသန၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများကို ပေါ်လွင်စေသော စံအမျိုးမျိုး ဖော်ထုတ်ကြည့်လိုက်လျှင် ကွဲကွဲပြားပြား သိလာနိုင်ပါသည်။ ဤလိုအပ်ချက်အရ နာမဝိသေသန စံထားချက်များကို ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ကြည့် ပါမည်။ ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့်-

“ဝါစင်္ဂံ သတ်မှတ်ရာတွင် ယင်းတို့ကို တွဲဆက်နိုင်သော အဆက် ပစ္စည်း၊ ယင်းတို့၏ အတွင်းပုံသဏ္ဍာန်၊ ဝါကျထဲတွင် ပါဝင်

^၁ Empirical science

နိုင်သော ယင်းတို့၏နေရာ ဟူသော မှတ်ကျောက်များဖြင့်
ချိန်ထိုး၍ သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။”^၁

ဝါကျတွင်း အလုပ်တာဝန်အရလည်း ဝါစင်္ဂများ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

ဝါစင်္ဂများတွင် ဘာသာစကား၏ ပင်ကိုသဘာဝအရ ရှိနေသော ဝါစင်္ဂများ ရှိသကဲ့သို့ အခြားဝါစင်္ဂတစ်မျိုးမျိုးကို မှီး၍ ပြုပြင်ဖန်တီးထားသော ဝါစင်္ဂများလည်း ရှိသည်။ တစ်ဖန် ဝါစင်္ဂတစ်ခုတည်းမှာပင် ပြုပြင်ဖန်တီးထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ မူလ အတိုင်း ရှိနေသော သဒ္ဒါစကားလုံးများနှင့် ပြုပြင်ဖန်တီးထားသော သဒ္ဒါစကားလုံးများ ရှိနိုင်ပါသည်။

နာမဝိသေသနဟူသော သဒ္ဒါစကားလုံးအမျိုးအစားတွင်လည်း မူလအတိုင်း ရှိနေသော သဒ္ဒါစကားလုံးများနှင့် ပြုပြင်ဖန်တီးထားသော သဒ္ဒါစကားလုံးများ ရှိနိုင် ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားတွင် ပင်ကိုသဘာဝအတိုင်း ရှိနေသော နာမဝိသေသနစစ်စစ်များ ဖြစ်သည့်-

“red(နီသော)၊ good(ကောင်းသော)၊ new(သစ်သော)”

စသော စကားလုံးများ ရှိသကဲ့သို့ နာမ်ကိုဖြစ်စေ၊ ကြိယာကိုဖြစ်စေ အခြားဝါစင်္ဂ တစ်မျိုးမျိုးကိုဖြစ်စေ အဆက်ပစ္စည်းများ ဆက်၍ နာမဝိသေသနအဖြစ် ပြောင်းလဲ ထားသော နာမဝိသေသနအတု (နာမ်အထူးပြု)များလည်း ရှိပါသည်။ ထိုနာမဝိသေသန အတုအချို့ကို ပုံစံပြရလျှင်-

N	+ suffix	> adjival
Beauty (လှပခြင်း)	+ -ful	> beautiful (လှပသော)
Friend(မိတ်ဆွေ)	+ -ly	> friendly(ဖော်ရွေသော)

စသည်ဖြင့် နာမ်ကို နောက်ဆက်ပစ္စည်းဆက်၍ နာမဝိသေသနအတု ဖန်တီးယူ နိုင်သည်။

ကြိယာကို နောက်ဆက်ဆက်၍လည်း နာမဝိသေသနအတု ဖန်တီးယူနိုင် သည်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမှ-

V	+ suffix	> adjival
Involve (ပါဝင်သည်)	+ -ed	>involved (ပါဝင်ပတ်သက်သော)
Work (လုပ်သည်)	+ -ing	>Working (အလုပ်ရှိသော)

^၁ ခင်မင်၊ မောင်(နေဖြူ)၊ ၂၀၁၄၊ ၆၁။

ဟူသော စကားလုံးကို ကြည့်လျှင် သိနိုင်ပါသည်။

မြန်မာဘာသာစကားရှိ နာမဝိသေသနစကားလုံးများတွင်လည်း ပြုပြင်ဖန်တီး ယူထားသော နာမဝိသေသနအတုများ ရှိသကဲ့သို့ ဘာသာစကား၏ ပင်ကိုသဘာဝ အရ ရှိနေသော နာမဝိသေသနများလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။

နာမဝိသေသနအတွက် ဝါစင်္ဂသတ်မှတ်ရာတွင် နာမဝိသေသနအစစ်များ အတွက် ကိုက်ညီနိုင်မည့် သတ်မှတ်ချက်မျိုး၊ မှတ်ကျောက်မျိုးဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသနစစ်စစ် ရှိ မရှိ ဟူသော ပြဿနာကို အဖြေရှာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နာမဝိသေသနစစ်စစ်၏ သတ်မှတ်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ အချိန်ပြည့်အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်သော ဆရာကြီး ဒေါက်တာထွန်းတင့်က ၂၄.၇.၂၀၁၈ ရက်နေ့က ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာနတွင် ကျင်းပခဲ့သော အခြေခံပညာသင်ရိုးအစည်းအဝေး၌ မိန့်ဆိုထားပါသည်။ ဆရာကြီးက မြန်မာဘာသာစကားတွင် နာမဝိသေသနစစ်စစ်များ ရှိကြောင်း၊ ဂုဏ်ရည်ကိုပြနိုင်သော စကားလုံးများဖြစ်ပြီး -စမ်းဟူသော ကွက်လပ်တွင် ထည့်ကြည့်ပြီး ခိုင်း၍မရလျှင် နာမဝိသေသနစစ်စစ်ဖြစ်ကြောင်း သာဓကများနှင့်တကွ မိန့်ဆိုထားပါသည်။ ကြိယာစကားလုံးဖြစ်လျှင် -စမ်း ဟူသော ကွက်လပ်တွင် ထည့်၍ ခိုင်းနိုင်ကြောင်း၊ ဥပမာ-သွားစမ်း၊ လုပ်စမ်း၊ ထိုင်စမ်း စသည်ဖြင့် သုံးနိုင်ကြောင်း၊ နာမဝိသေသနစစ်စစ် စကားလုံးများကို -စမ်း ဟူသော ကွက်လပ်တွင် ထည့်၍ ခိုင်းလျှင် မရနိုင်ကြောင်း ‘အေးစမ်း၊ ပူစမ်း၊ ချိုစမ်း’ စသည်ဖြင့် မသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုစကားလုံးမျိုးသည် နာမဝိသေသနစစ်စစ်များသာ ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ဆို ခဲ့ပါသည်။

အထက်ပါ အချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် နာမဝိသေသန စစ်စစ်အတွက် မှတ်ကျောက်၊ စံထားချက်များ သတ်မှတ်ကြည့်လိုပါသည်။

စံ(၁)။ ။စကားလုံးတစ်လုံးသည် ဂုဏ်ရည်ကိုပြနိုင်မှ နာမ်နောက်ကလိုက်၍ ယင်းနာမ်ကို ထူးခြားလေးနက်အောင် အထူးပြုနိုင်လျှင် ယင်းစကားလုံးသည် နာမဝိသေသနစစ်စစ် ဖြစ်သည်။ သာဓက-

- “ကော်ဖီခါး”
- “လက်ဖက်ရည်ချို”
- “လူလိမ္မာ”
- “ခရီးဝေး”

“တိုက်မြင့်”
 “အင်္ကျီဟောင်း”
 “ထီးရည်”
 “ဟင်းအေး”

စသည်တို့မှ ‘ခါး၊ ချို၊ လိမ္မာ၊ ဝေး၊ မြင့်၊ ဟောင်း၊ ရှည်၊ အေး’ တို့သည် နာမဝိသေသနစစ်စစ်များ ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ဂုဏ်ရည်ကို ပြနိုင်သည့်အပြင် ‘ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်ရည်၊ ခရီး၊ တိုက်၊ အင်္ကျီ၊ ထီး၊ ဟင်း’ စသော နာမ်အသီးသီးကို နောက်မှနေ၍ အထူးပြုနိုင်ပါသည်။

စံ(၂)။ ။စကားလုံးတစ်လုံးသည် ‘အ’ ရှေ့ဆက် ဆက်၍ဖြစ်စေ၊ နှစ်ထပ်ပြု၍ ဖြစ်စေ၊ အဆက်ကပ် နှစ်ထပ်ပြု၍ဖြစ်စေ ဖွဲ့စည်းထားပြီး နာမ်နောက်မှနေ၍ ယင်းနာမ်ကို အထူးပြုနိုင်ပြီး နာမ်၏ ဂုဏ်ရည်အနိမ့်အမြင့်ကို ဖော်ပြနိုင်လျှင် နာမဝိသေသနစစ်စစ် ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-

- လက်ဖက်ရည် အချို (‘အ’ ရှေ့ဆက် ဆက်သည့်ပုံစံ)
- လက်ဖက်ရည် ချိုချို (နှစ်ထပ်ပြုသည့်ပုံစံ)
- လက်ဖက်ရည် ခပ်ချိုချို (အဆက်ကပ် နှစ်ထပ်ပြုသည့်ပုံစံ)
- လက်ဖက်ရည် ချိုချိုလေး (အဆက်ကပ် နှစ်ထပ်ပြုသည့်ပုံစံ)

အလားတူ-

- ကော်ဖီ အခါး (‘အ’ ရှေ့ဆက် ဆက်သည့်ပုံစံ)
- ကော်ဖီ ခါးခါး (နှစ်ထပ်ပြုသည့်ပုံစံ)
- ကော်ဖီ ခပ်ခါးခါး (အဆက်ကပ် နှစ်ထပ်ပြုသည့်ပုံစံ)
- ကော်ဖီ ခါးခါးလေး (အဆက်ကပ် နှစ်ထပ်ပြုသည့်ပုံစံ)

အစရှိသည်တို့မှ ‘အချို၊ ချိုချို၊ ခပ်ချိုချို၊ ချိုချိုလေး၊ အခါး၊ ခါးခါး၊ ခပ်ခါးခါး၊ ခါးခါးလေး’ တို့သည် ရှေ့မှာရှိသော နာမ်ကို အထူးပြုနိုင်သည့်အပြင် ယင်းနာမ်၏ ဂုဏ်ရည်အနိမ့်အမြင့်ကို ခွဲခြားပြနိုင်သည်။ အချို၊ အခါးတို့သည် ရှေ့မှာရှိသော နာမ်အသီးသီး၏ သာမန်ဂုဏ်ရည်ကို ပြနိုင်ပြီး၊ ချိုချို၊ ခါးခါးတို့သည် ရှေ့မှာ ရှိသောနာမ်၏ သာလွန်ဂုဏ်ရည်ကို ပြနိုင်ပြီး ခပ်ချိုချို၊ ခပ်ခါးခါး၊ ချိုချိုလေး၊ ခါးခါးလေးတို့သည် နာမ်၏သာလွန်အဆင့်ထက်ပိုသော ဂုဏ်ရည်ကို ပြနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် နာမဝိသေသနစစ်စစ်များ ဖြစ်သည်။

စံ(၃)။ ။ စကားလုံးတစ်လုံးသည် နာမ်ပုဒ်၏ နောက်မှနေ၍ ယင်းတို့ကို အထူးပြုလျက် ဝါကျတွင် ကတ္တားပုဒ်၊ ကံပုဒ် စသည့် နာမ်ပုဒ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်လျှင် ဖြစ်စေ၊ ကြိယာဝိဘတ်နှင့် တွဲဆက်၍ ဝါစကအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်လျှင် ဖြစ်စေ နာမဝိသေသနစစ်စစ် ဖြစ်သည်။

ဥပမာပြရလျှင်-

- ဝါကျ (၁) မောင်လေးက အင်္ကျီစုတ်ကို လွှင့်ပစ်လိုက်တယ်။
- (၂) မောင်လေးက ကျွန်မရဲ့ အင်္ကျီစုတ်ကို လွှင့်ပစ်လိုက်တယ်။
- (၃) ကျွန်မရဲ့ အင်္ကျီက စုတ်တယ်။

အထက်ပါဝါကျများတွင် ‘စုတ်’ ဟူသော စကားလုံးသည် ‘အင်္ကျီ’ (နာမ်)နှင့် ‘ကျွန်မရဲ့အင်္ကျီ’ (နာမ်ပုဒ်)တို့၏ နောက်မှနေ၍ ယင်းတို့ကို အထူးပြုလျက် ဝါကျတွင် ကံပုဒ်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကြိယာဝိဘတ် ‘တယ်’နှင့် တွဲစပ်၍ ဝါကျတွင် ဝါစကအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ‘စုတ်’သည် နာမဝိသေသနစစ်စစ် ဖြစ်သည်။

စံ(၄)။ ။ စကားလုံးတစ်လုံးသည်-

- (၁) ---စမ်း၊
- (၂) ---စို့၊

ဟူသော ကွက်လပ်နှစ်မျိုးလုံးတွင် ဝင်ရောက်ဖြစ်နိုင်ခြင်းမရှိလျှင် နာမဝိသေသန စစ်စစ် ဖြစ်သည်။ သာဓကအားဖြင့်-

အေးစမ်း	အေးစို့
ပူစမ်း	ပူစို့
ဝေးစမ်း	ဝေးစို့
နီးစမ်း	နီးစို့
ထူးဆန်းစမ်း	ထူးဆန်းစို့
ကျယ်ပြန့်စမ်း	ကျယ်ပြန့်စို့

စသည်တို့သည် မြန်မာဘာသာစကားတွင် လက်မခံနိုင်၍ ထို ‘အေး၊ ပူ၊ ဝေး၊ နီး၊ ထူးဆန်း၊ ကျယ်ပြန့်’ တို့သည် နာမဝိသေသနများ ဖြစ်သည်။

ဘာသာဗေဒနည်းအရ စံထားချက်များ သတ်မှတ်ရာတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအရ၊ လုပ်ငန်းတာဝန်အရ၊ ဝါကျတွင်းရှိ ၎င်းတို့၏နေရာအရ သတ်မှတ်ရမည်ဟု ဆိုထားသည့်အတိုင်း နာမဝိသေသနစစ်စစ်အတွက် စံ(၄)ခု သတ်မှတ်လေ့လာပြခဲ့ပါသည်။ ထိုစံများနှင့် ကိုက်ညီလျှင် နာမဝိသေသနစစ်စစ်များဟု သတ်မှတ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာဘာသာစကားတွင် ထိုစံများနှင့် ကိုက်ညီသော စကားလုံးများ ရှိနေသည်ကို ထောက်ချင့်လျှင် မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသနစစ်စစ်များ ရှိနေသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဘာသာစကားအများစုတွင် နာမ်နှင့် ကြိယာအတွင်း၌ ဝါကျဖွဲ့ပုံ ဆိုင်ရာ ခြားနားချက်များ သိသိသာသာ ကွဲပြားနေပုံကို ဘာသာဗေဒပညာရှင်တို့ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိလာကြသည်။ ထိုဘာသာစကားများတွင် မြန်မာဘာသာစကား သည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာဘာသာစကားရှိ နာမ်နှင့် ကြိယာသည် သိသိသာသာ ကွဲပြားနေသော ဝါစင်္ဂီပုံသဏ္ဍာန်များ ဖြစ်သည်။ တစ်ဖန် ဘာသာစကား များတွင် နာမဝိသေသနသည် ကြိယာနှင့်သဒ္ဒါပုံစံ ပိုတူသည်လည်းရှိ၍ နာမ်နှင့် သဒ္ဒါပုံစံ ပိုတူသည်လည်း ရှိသည်။ မြန်မာဘာသာစကားတွင် နာမဝိသေသနသည် ကြိယာနှင့်သဒ္ဒါပုံစံ ပိုတူပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာနာမဝိသေသနစစ်စစ် များကို ကြိယာများဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ သို့သော် ကြိယာနှင့် ဝါကျတွင်းနေရာ၊ အလုပ်တာဝန်များ၊ ဖွဲ့စည်းပုံများ ကွဲပြားလျက်ရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

ထိုသို့ ကြိယာနှင့် မတူသော သီးခြားသွင်ပြင်လက္ခဏာများ ရှိနေသော ဘာသာဗေဒအရ လက်ခံထားသော နာမဝိသေသနများ၏ လက္ခဏာများ ရှိနေသော ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် သတ်မှတ်သည့် စံထားချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိနေသော နာမဝိသေသနစကားလုံး အမျိုးအစားတစ်ရပ်ကို အခြားစကားလုံးအမျိုးအစား တစ်ရပ်နှင့် ဆက်နွယ်မှု ရှိနေရုံမျှဖြင့် ထိန်ချန်ထားပါက စကားလုံးအမျိုးအစား တစ်ခု အနေဖြင့် အသိအမှတ်မပြုဘဲထားပါက မြန်မာဘာသာစကား၏ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ တီထွင်ကြံဆမှု၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝမှုများကို မှေးမှိန်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။^၁

ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် သဒ္ဒါကို လေ့လာလျှင် အလေ့လာခံဘာသာစကား၏ ပင်ကိုသဘာဝအတိုင်း အရှိကို အရှိအတိုင်း လေ့လာဖော်ထုတ်သင့်သည် ဟူသော

^၁ အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ၊ ၂၀၁၀၊ ၂၂၀။

နည်းနာကို ခံယူပြီး မြန်မာဘာသာစကား၏ ပင်ကိုသဘာဝအရ ရှိနေသော နာမဝိသေသန စကားလုံးအမျိုးအစားတစ်ရပ်ကို မြန်မာဘာသာစကား၏ ဝါစင်္ဂီ တစ်ခု အနေဖြင့် ဖော်ထုတ်အသိအမှတ်ပြု လက်ခံသင့်ပါသည်။

သို့ဖြစ်သော်ကြောင့် မြန်မာဘာသာစကားရှိ နာမဝိသေသနစစ်စစ် ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ စာတမ်းရှင်အနေဖြင့် မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသနစစ်စစ် အမှန်တကယ်ရှိသည်ဟု ယူဆပါကြောင်း လေ့လာတင်ပြရန် ဤစာတမ်းကို နိဂုံးချုပ် အပ်ပါသည်။

နိဂုံး

ဘာသာစကားဆိုင်ရာ ဝါစင်္ဂီပြဿနာများသည် ဘာသာစကား လေ့လာသော ပညာရှင်တို့၏ အယူအဆ ကွဲပြားမှု၊ လေ့လာသော နည်းနာ ကွဲပြားမှုများကြောင့် ဘာသာစကားတိုင်းတွင် တွေ့ရလေ့ရှိသော ပြဿနာများ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာဘာသာ စကားတွင်လည်း ဝါစင်္ဂီပြဿနာများ ရှိနေပါသည်။ ထိုပြဿနာများအနက် ပညာရှင်တို့ အလေးထားသော ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်သည့် မြန်မာဘာသာစကား၌ နာမဝိသေသန စစ်စစ် ရှိမရှိ ဟူသော ပြဿနာကို ဘာသာဗေဒရှုထောင့်မှ လေ့လာဆန်းစစ်မိသမျှ သုတေသနပြု တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးပြည့်စုံသော ဖော်ထုတ်ချက်မျိုးဖြစ်ရန် ဆက်လက်သုတေသနပြုသွားရန် လိုအပ်ပါဦးမည်။ ဤစာတမ်းက မြန်မာဘာသာ စကား၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာတစ်ခုကို မြင်သာအောင် တင်ပြနိုင်ရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်း ထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

မြန်မာဘာသာ

ခင်မင်၊ မောင်(ခန့်ဖြူ)။ (၂၀၁၃)။ *ဘာသာစာပေအသွေးအရောင်အဆင်အကွက်*။ ရန်ကုန်၊ ရာပြည့်စာပေ။

ခင်မင်၊ မောင်(ခန့်ဖြူ)။ (၂၀၁၄)။ *ဘာသာအမြင် စာပေအမြင်*။ ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချို။

စန်းဇွဲ၊ ဦး၊ ဒဂုန်။ (၁၉၇၂)။ *အလယ်တန်းမြန်မာသဒ္ဒါ*။ ရန်ကုန်၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ကော်ပိုရေးရှင်း။

ထွန်းမြင့်၊ ဦး။ (၁၉၉၅)။ *ဘာသာဗေဒ*။ ရန်ကုန်၊ ဂျီအီးစီ(ပညာရေး)သမဝါယမလီမိတက်

ထွန်းမြင့်၊ ဦး။ (၂၀၀၄)။ *သဒ္ဒဗေဒဘာသာဗေဒအခြေခံ*။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်။

ဖေမောင်တင်၊ ဦး။ (၁၉၄၉)။ *မြန်မာဝါကျဖွဲ့ထုံးကျမ်း*။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ဘာသာပြန်နှင့်ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေရေးဌာန။

ဖေမောင်တင်၊ ဦး။ (၁၉၅၅)။ *ကျောင်းသုံးမြန်မာသဒ္ဒါ*။ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်။

ဖေမောင်တင်၊ ဦး။ (၁၉၆၅)။ *မြန်မာသဒ္ဒါနှင့် အသုံးအနှုန်း*။ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်။

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၁၄)။ *မြန်မာသဒ္ဒါ*။ ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန။

ရွှေပြည်စိုး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၀)။ *မြန်မာဘာသာစကား*။ ရန်ကုန်၊ သင်းစာပေ။

သာနိုး၊ မောင်။ (၁၉၇၂)။ *ဗမာစာဗမာစကား*။ ရန်ကုန်၊ ဇွဲ။

အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၀)။ *ဘာသာစကားသုတေသန*။ ရန်ကုန်၊ ဓူဝံ။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

Cornyn, W.C.(1944). *Outline of Burmese Grammar*. Yale University, U.S.A.

Crystal, D.C.(1997). *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*. (4 thed) U.S.A. Black Well Publishers. Ltd.

Forbes, K. (1969) The parts of speech in Burmese and Burmese qualifiers, J.B.R.S. VIII.

Stewart,J.A (1955) Manual of Colloquial Burmese. London. Luzac & Co.Ltd.

အင်တာနက်

wikipedia. (2018). Linguistics adjective. Jun, 21st, 2018, form.
[https:// www.en.m.wikipedia.org/wiki/Adjective](https://www.en.m.wikipedia.org/wiki/Adjective).

Wikipedia. (2018), What is Adjective. Sil Glossary of Linguistics Terms. July, 9th, 2018, form.
[https:// www. Glossary sil. Org, Term, Adjective](https://www.Glossary.sil.Org/Term/Adjective)